

L'AUTOCONSUM EN COMUNITATS DE VEÏNATS

EXPLICACIÓ I AJUTS EXISTENTS

G VICEPRESIDÈNCIA
O TRANSICIÓ ENERGÈTICA,
I SECTORS PRODUCTIUS
B I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA
/

ibe

institut balear
de l'energia

QUÈ ÉS L'AUTOCONSUM COL·LECTIU?

L'autoconsum és el consum per part d'un o més usuaris d'electricitat procedent d'instal·lacions properes i associades a aquestes. La tecnologia més habitual és la solar fotovoltaica. Parlam de consum col·lectiu quan l'electricitat d'una mateixa instal·lació és aprofitada per més d'un consumidor.

Aquestes instal·lacions tenen com a objectiu principal l'autoabastiment energètic, ja sigui total o parcial. L'electricitat es pot consumir en el moment de la seva generació, emmagatzemar-la en sistemes d'acumulació o, en cas contrari, abocar-la a la xarxa com a excedent. La instal·lació no té, però, vocació de desconnectar-se de la xarxa de subministrament elèctric, sinó de reduir-ne el consum d'aquesta.

A l'Estat, l'autoconsum col·lectiu està regulat en el Reial decret 244/2019, article 3.m):

«Es diu que un subjecte consumidor participa en un autoconsum col·lectiu quan pertany a un grup de diversos consumidors que s'alimenten, de manera acordada, d'energia elèctrica provinent d'instal·lacions de producció properes a les de consum i associades a aquestes.»

El mateix Reial decret, en l'article 4 estableix les modalitats d'autoconsum col·lectiu. Per al cas d'una comunitat de veïnats ubicada en un bloc de pisos, la modalitat corresponent és la d'**autoconsum col·lectiu en xarxa interior amb excedents i compensació**.

QUÈ ÉS L'AUTOCONSUM COL·LECTIU?

És un **autoconsum col·lectiu** perquè diversos consumidors s'alimenten d'una instal·lació renovable de manera acordada a través d'un repartiment pactat prèviament.

És en **xarxa interior** perquè els consumidors es connecten directament a les plaques solars, sense necessitat que l'electricitat passi pel cablejat de la xarxa elèctrica de distribució.

Finalment, és una instal·lació amb **excedents** perquè l'energia no consumida s'aboca a la xarxa amb **compensació econòmica** a través d'**una deducció directa de l'electricitat abocada en la factura mensual**.

COM FUNCIONA LA INSTAL·LACIÓ FOTOVOLTAICA?

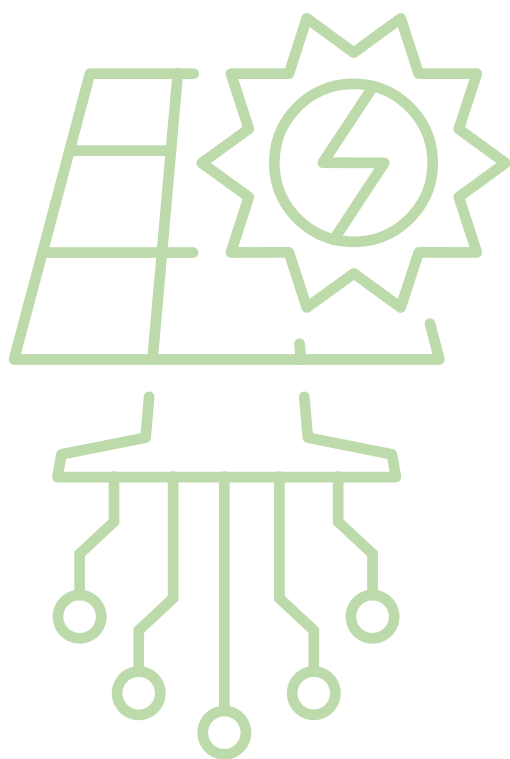

Les instal·lacions solars fotovoltaiques permeten transformar la llum solar en energia elèctrica. La instal·lació es compon principalment de **panells fotovoltaics** que se situen sobre la teulada —aprofitant la inclinació— o sobre una **estructura fixa** i capten la llum solar per transformar-la en corrent continu. El **cablejat** de la instal·lació connecta els panells amb l'**inversor**, que transforma el corrent continu en altern i monitoritza la generació d'electricitat. L'**inversor** es connecta, al seu torn, amb les xarxes interiors dels consumidors de la instal·lació.

Atès que es tracta d'una instal·lació d'autoconsum col·lectiu, és necessari instal·lar-hi un **comptador de generació** que permeti comptabilitzar la generació i el repartiment entre els diferents consums associats.

Addicionalment, la instal·lació pot incloure emmagatzematge en **bateries**, que permeten acumular electricitat en hores de sobreproducció per aprofitar-la en altres moments del dia.

COM ES REPARTEIX L'ENERGIA ENTRE ELS VEÏNATS?

En el tràmit d'alta de la instal·lació s'estableix un **coeficient de repartiment**, que correspon al percentatge d'energia per a cada consumidor, i que es comunica a la distribuïdora perquè pugui fer la lectura correctament.

En aquests moments, el repartiment de l'energia és **estàtic**, és a dir, ha de ser sempre el mateix al llarg del dia i es fixa a través de l'acord entre els autoconsumidors. Està previst, però, que properament el repartiment pugui ser **horari** i que faci possible ajustar millor l'aprofitament de la instal·lació als usos diferents de cadascú.

Un cop generada l'electricitat, el **comptador registra l'energia produïda** durant el període de lectura i cada participant obté l'electricitat corresponent al **coeficient de repartiment**. Arribats a aquest moment, poden succeir tres coses:

- a) Que l'autoconsumidor faci ús de tota l'energia de forma instantània, de manera que no consumiria de la xarxa i no se li facturaria res.
- b) Que l'autoconsumidor consumeixi més de la quota que té atribuïda, de manera que se li facturaria la part suplementària a l'autoconsumida.
- c) Que l'autoconsumidor consumeixi menys del que produeix i aboca la resta a la xarxa. Aquesta energia se li descomptaria de la factura a preu de cost horari.

És important destacar que com més sigui l'energia autoproduïda consumida, major serà l'aprofitament de la instal·lació. Cada kWh autogenerat té un valor fins a **tres vegades superior** que si és compensat com a excedent.

QUÈ COSTA LA INSTAL·LACIÓ?

Cada instal·lació és diferent i tant el cost com el període d'amortització pot variar. Un exemple tipus de projecte seria el d'un edifici de 460 m² de cinc plantes amb cinc habitatges a cadascuna, un aparcament al subsòl i tres locals comercials als baixos, a on s'hi instal·len **50,49 kWp a la teulada**, per un cost total de **76.370 €**. Aquest projecte és elegible per **27.012,15 € de subvenció**, a més de poder acollir-se a la **desgravació de l'IBI** segons el municipi.

La instal·lació abastiria 16 consums, incloent 14 veïnats amb 3 kW cadascun, a més dels dos comerços dels baixos amb 4 kW cadascun.

Una inversió dividida segons quota de participació implicaria un cost de **2961 € per veïnat i 3948 € per cada comerç**, que es podrien **amortitzar en entre 4 i 7 anys** en funció del consum que es faci.

QUINS AJUTS EXISTEIXEN I COM ME'N PUC BENEFICIAR?

SUBVENCIONS A LA INVERSIÓ

El Govern de les Illes Balears llança subvencions per a instal·lacions d'autoconsum. En el cas d'instal·lacions d'autoconsum compartit, les quanties difereixen en funció de la potència. Les instal·lacions de **fins a 10 kWp rebran 710 € per kWp**, mentre que aquelles **entre 10 i 100 kWp rebran 535 € per cada kWp**. Així, **la intensitat de l'ajut rondarà el 45 %** de la inversió.

A més, se subvencionen els sistemes d'acumulació en funció de la capacitat d'emmagatzematge, típicament al voltant dels 350 € el kWh.

Podràs trobar tota la informació a energia.caib.es

DESGRAVACIONS DE L'IRPF

A més a més, aquells contribuents la renda dels quals no superi els 30.000 € de forma individual o 48.000 € de forma conjunta, podran deduir fins al 50 % de la inversió en equips de generació renovable a través de la seva declaració de la renda; en tot cas, serà necessari la millora en una lletra de la qualificació energètica de l'edifici.

DESGRAVACIONS DE L'IBI

Són nombrosos els ajuntaments que contempen en les seves ordenances fiscals la reducció de l'impost de béns immobles. A data de redacció d'aquest document, aquests són els municipis que ofereixen qualche tipus de descompte en l'impost.

MUNICIPIS AMB DESGRAVACIÓ DE L'IBI

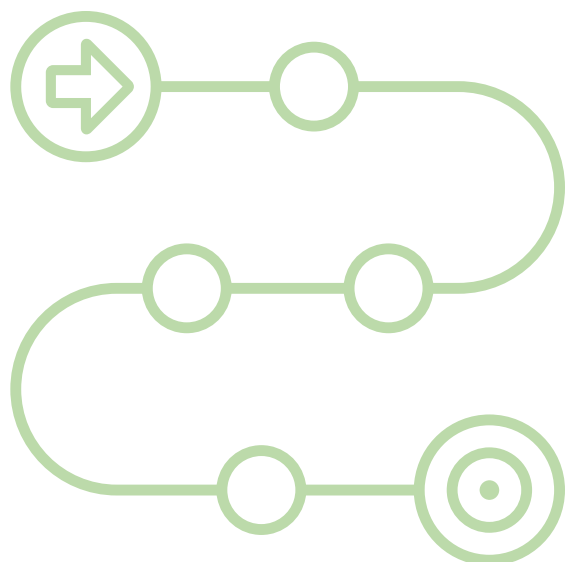

Mallorca	Desgravació
Alcúdia	Bonificació 50% durant 3 anys
Andratx	Bonificació 25% durant 3 anys
Ariany	Bonificació 50%
Artà	Bonificació 50% durant 5 anys
Campanet	Bonificació 50% durant 5 anys
Capdepera	Bonificació 50% durant 3 anys
Inca	Bonificació 50% durant 3 anys
Llucmajor	Bonificació 50% durant 3 anys
Mancor de la Vall	Bonificació 50% durant 3 anys
Palma	Bonificació 50% durant 3 anys
Pollença	Bonificació 50% durant 3 anys
Sant Llorenç	Bonificació 50% durant 5 anys

Menorca	Desgravació
Alaior	Bonificació 50% durant 3 anys
Ciutadella	Bonificació 50% durant 3 anys
Es Castell	Bonificació 30%
Es Mercadal	Bonificació 30% durant 3 anys
Maó	Bonificació 50% durant 2 anys

Eivissa	Desgravació
Ajuntament d'Eivissa	Bonificació 40% durant 5 anys
Sant Joan de Labritja	Bonificació 50% durant 3 anys
Sant Josep de sa Talaia	Bonificació 50% durant 3 anys
Santa Eulària des Riu	Bonificació 50% durant 3 anys

HO TENC CLAR. COM HO FAIG?

1. ORGANITZA'T

En primer lloc, parla-ho amb alguns veïnats que puguin estar interessats en la iniciativa. Per instal·lar panells solars a les cobertes de blocs de pisos es necessita un quòrum mínim. Per això, és important comptar amb un grup d'impulsors que permeti involucrar al màxim nombre de particulars possibles.

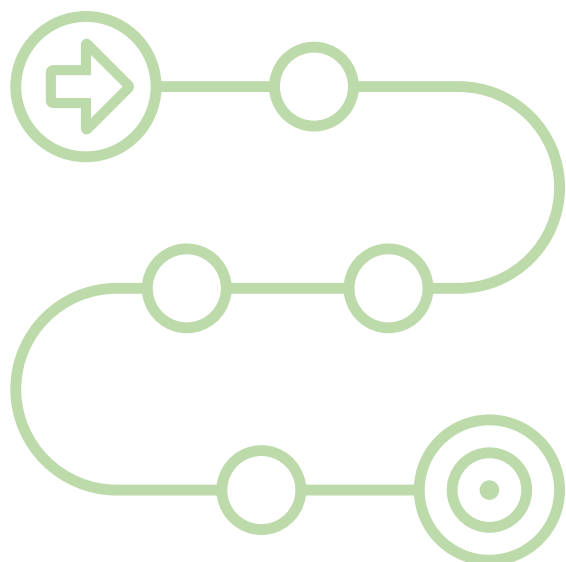
2. DEMANA INFORMACIÓ

En segon lloc, s'ha d'estudiar la viabilitat i el cost de la instal·lació. Demana a una empresa especialitzada l'estudi de la coberta i que faci un esbós del projecte. Aquesta proposta hauria d'incloure el potencial energètic, el pressupost del projecte fins a la posada en servei, el potencial d'aprofitament de la instal·lació i el retorn econòmic esperat.

3. POSA'T D'ACORD AMB ELS VEÏNATS

La Llei de propietat horitzontal regula el procediment per a l'acord. De forma general, és necessari el suport d'almenys **un terç de les persones amb dret a vot, que representin un mínim d'un terç de les quotes**. Els que no votin a favor no estan obligats a assumir cap cost, però tampoc podran gaudir de les instal·lacions, llevat que en un futur s'hi vulguin sumar, assumint la part corresponent de la despesa. En cas que, per a la instal·lació, es requereixi la modificació dels estatuts o canvis substancials a l'edifici, les majories han de ser qualificades.

HO TENC CLAR. COM HO FAIG?

Una vegada s'ha definit el grup de veïnats promotors i l'espai disponible, s'ha d'acordar el repartiment dels costos d'instal·lació i manteniment que poden estar vinculats amb el repartiment d'energia generada o seguir altres criteris. Així, si bé l'opció més senzilla és que cada consumidor aportí la part del cost proporcional a la quota de repartiment energètic, es podria decidir perfectament que en el cas d'aquells veïnats que no disposin del 100 % del finançament sigui la comunitat o un altre veïnat qui ho avanci. Així mateix, existeixen fórmules de crèdits per a comunitats de propietaris per finançar precisament aquest tipus d'instal·lacions. En qualsevol cas, l'acta ha de deixar registrat tant l'acord de participació econòmica com el d'energia generada entre els participants.

Finalment, en cas d'una instal·lació amb compensació d'excedents, es notificarà a la comercialitzadora per pactar les condicions de compensació, així com notificar l'alta en el registre d'autoconsum.